

PROBANKA
POSLOVNA ENOTA KRANJ
Koroška 1, tel. 04/280 16 00

GBD
Gorenjska borzno posredniška družba d.d.
Vaš posrednik pri prodaji in nakupu vrednostnih papirjev
Koroška 33, 4000 Kranj
tel.: 04 / 280 10 40, 280 10 17, 280 10 30
faks: 04 / 280 10 12
www.gbd.si, info@gbd.si
varnost | strokovnost | dominičnost

ZEISS
KAKOVOST ZA VAŠE OČI
Carl Zeiss S.A., Betnovka 77, 2000 Maribor

POTROŠNIŠKI KREDITI
Gorenjska Banka
Banka s poslabom
http://www.gbkr.si
S 1.8.2002 nižje obrestne mere

GORENJSKI GLAS®

Leto LV - ISSN 0352 - 6666 - št. 62 - CENA 160 SIT (14 HRK) Kranj, torek, 13. avgusta 2002

Foto: Tina Dokl

Dež odganja turiste

V letošnji turistični predsezoni je bil marsikje turistični obisk tako obetaven, da so si v turizmu upravičeno meli roke: prve lastovke so obetale obilno turistično letino, a bolj, kot so se, se ne bi mogle zmotiti. Že julija so prvi bili plat zvona, tudi v gorenjskih turističnih središčih, kjer so žalostno gledali v statistiko: za 4, za 6 ali celo za več odstotkov manj gostov in manj nočitev kot lani. Tudi slovenska turistična organizacija je požrla slino, ko je pred dnevi oznanila, da je bilo v Sloveniji julija za en odstotek manj gostov kot lani. Z vremenom muhasti julij naj bi popravil sončni avgust in tradicionalni avgustovski gosti Italijani, ki v času feragosta preplavijo slovenske hribe in doline. Preplavili so že, a kaj kmalu tudi odšli, kajti dan dva dežja je vsakomur dovolj.

Gorenjska si po tradiciji poleti največ obeta prav od avgusta, od gostov, ki so že obiskali morje, zdaj pa si želijo nekaj dni planin. A če v teh planinah dan na dan grmi in se bliska, potem nimajo kaj. Nič čudnega, da tudi v najbolj obiskanih triglavskih kočah zmigujejo z glavo: slabo, slabo... Letos bo pa prava katastrofa, kajti ljudje nočejo tvegati, da bi jih v visokogorju ujelo neurje. Pridejo, saj pridejo, a niti približno ne v takih povorkah kot minula leta.

Tolažba, da so neurja in poplave v vsej Evropi, je jalova tolažba. V takih primerih, ko se dan za dnem trgajo oblaki in udarjajo strele, je za turizem edina rešitev popolna turistična ponudba: z bazeni, notranjimi animacijami..., da ima skratka gost pod mило mu streho kaj početi. Zato so goste zadržali le tisti, ki imajo v hotelih bazene, tisti, ki vedo, da mora sezona trajati vse leto in da je danes vse premalo, če se zanašajo le na julij in avgust...

Darinka Sedej

Jolanda Čeplak rešila našo atletske čast

Jolanda Čeplak je pričakovano osvojila zlato kolajno.

Kranj - Minulo nedeljo se je v Münchnu končalo evropsko prvenstvo v atletiki. Zadnji tekmovalni dan na prizorišču ni nastopil noben slovenski atlet, saj je tudi naše zadnje upanje za visoko uvrstitev, moška štafeta v teku 4 x

100 metrov, v soboto nadaljevala tradicijo večine naših atletov in izpadla v kvalifikacijah.

Kljub temu je naša reprezentanca v družini držav dobitnic kolajn na visokem 16. mestu, ki si ga je Slovenija priborila po zaslugi naše atletske kraljice Jolande Čeplak. 26-letna atletinja iz Velenja, ki je v četrtek prepričljivo zmagala v teku na 800 metrov, je že v petek pripotovala domov, kjer je prisrčen sprejem (potem ko je ni bilo na Brniku) doživela v ljubljanskem Cityparku, nato pa je s posebnim helikopterjem odletela v Maribor in naprej proti domačem Velenju.

"Počinitic si sedaj še ne morem privoščiti, saj me ta mesec čaka še nekaj tekmovalj, najprej atletske miting v Zürichu. Bom pa imela zadnje priložnost septembra," je povedala Jolanda Čeplak, ki je navijačem rade volje pokazala svojo zlato kolajno in obljubila, da bo še naprej pridno trenirala in čez dve leti skušala uspeh ponoviti tudi na olimpijskih igrah.

Vilma Stanovnik, foto: Tina Dokl

Gradbišča bodo ovirala promet

V drugi polovici avgusta in septembra se bodo na državnih cestah nadaljevala gradbena in vzdrževalna dela. Promet bo oviran tudi na nekaterih gorenjskih cestah.

Gradbišče bo tudi na cesti **Stahovica - Črnivec**.

Za večino del so izvajalce že izbrali, nekaj javnih razpisov pa še poteka, tako da so nekateri datumi o začetku obnove le okvirni. Precejšen del obnov bo potekal do začetka turistične sezone prihodnje leto. Direkcija za ceste je prepričana, da bodo dela zaključena po planu. Probleme lahko povzroči le slabo vreme.

Direkcija za ceste na svojih spletnih straneh poleg načrtovanih del in njihovega trajanja poskusno objavlja tudi podatke o odvijanju prometa in njegovi gostoti.

Jože Košnjek

Zastrupil se je s plinom

Škofja Loka - Zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom v stanovanjski hiši na Koširjevi ulici v Škofji Loki je minulo nedeljo umrl 21-letni Domen Vidmar. Policijsko poročilo navaja, da je mrtvega Domna minulo nedeljo okoli 13. ure našel njegov leto mlajši brat, ki se je pravkar vrnil z dopusta. Vhodna vrata je našel zaklenjena, in ker ni imel pri sebi ključa, je po mobilnem telefonu poklical brata Domna. Ta ni bil dosegljiv, zato se je brat sprehodil okoli hiše in opazil ožgana stekla na kuhinjskih oknih. V hišo je zato vstopil z razbitjem stekla na balkonskih vratih, v dnevni sobi pa je zagledal ležečega Domna.

S pomočjo prijateljev je brat Domna spravil iz stanovanja, kjer so mu neuspešno nudili prvo pomoč. Bilo je prepozno... Zdravnik - Zdravstveni dom Škofja Loka stoji nasproti hiše - je kasneje lahko le ugotovil, da je 21-letni fant umrl zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom. Po telesu je imel tudi opekline. Domnevajo, da je Domen med kuhanjem zaspal, v tem času pa se je vnela hrana v posodi, nato pa še kuhinjski elementi.

S. Š.

Kranj - Direkcija Republike Slovenije za ceste, ki skrbi za 6000 kilometrov državnih cest, bo v drugi polovici avgusta in septembra nadaljevala z gradbenimi in vzdrževalnimi deli. Na državnih cestah bo okrog 50 gradbišč, ki bodo bolj ali manj ovirala promet. Večje gradbišče bo v **Medvodah**, kjer bodo septembra začeli graditi križišče Na klancu. Gradnja bo potekala eno leto, zato bo ovirana prometna povezava med Kranjem in Ljubljano po stari cesti. Promet bo potekal dvosmerno ob gradbišču, v konicah pa bodo voznike usmerjali na avtoceste. Zaradi gradnje novega podpornega zidu bo za ves promet zaprta regionalna cesta **Bitnje - Jereka skozi Korita**. Promet bo predvidoma zaprt do 20. oktobra. Obvoz bo urejen. Grad-

Do konca avgusta bodo obnavljali tudi cesto na Vršič.

9 770352 666018

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI
TEL: 2014 247
2014 248
2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj
Zoisova 1, 4000 Kranj

Začel se je 20. Festival Radovljica 2002

Torek, 13. avgusta 2002

Iskanje glasbenih sožitij med zgodovinskim in sodobnim

Včeraj zvečer je trobilni kvartet Gallus s tradicionalnimi fanfarami v Linhartovi dvorani v Radovljici oznanil začetek letošnjega Festivala Radovljica. Do 25. avgusta se bo zvrstilo 10 koncertov.

Radovljica - Festival Radovljica, ki letos praznuje dvajsetletni jubilej se je s čudovitim povabilom začel že v nedeljo s koncertom zbora Orfej in nekdanjih Slovenskih madrigalistov, za dirigentsko palico pa je poprijel starosta slovenskega zborovskega petja, domačin, profesor Janez Bole. Dogodek je ob muziciranju skupine Camerata Antiqua popestrila renesančna plesna skupina Umetniške gimnazije Ljubljana.

Tudi letos je organizator festivala, Društvo ljubiteljev stare glasbe Radovljica skupaj z Občino Radovljica, kot povabilo na koncert pripravilo niz uvodnih prireditev in slovesnosti. Tako kot lani je bila na ulicah starega mestnega jedra Radovljice v načrtu velika prireditev po srednjeveškem vzoru s stojnicami in predstavami starih obrti, lokostrelskimi tekmi, pouličnim gledališčem... Žal pa prireditev in obiskovalcem v nedeljo ne bo prida naklonjeno, dež je temeljito pral ulice, zato je najpomembnejši del ostal prav na večernem koncertu. "Dvojni hommage", kot je bil poimenovan nedeljski večerni koncert se je začel z nastopom združenega mešanega pevskega zbora Orfej in nekdanjih Slovenskih madrigalistov, slednje je pred leti ustanovil prav tokratni slavni dirigent prof. Janez Bole. Starosta slovenskega zborovskega petja, ki je v svojem bogatem več kot pedesetletnem glasbenem opusu ustanovil oziroma vodil kar 21 zborov, je pripravil strnjen pregled zborovskega petja od najstarejših časov do sodobnih skladb, od enoglasnega petja pa do polifonije.

Občinstvo je tako v uvodu prisluhnilo dvema stavkoma tako imenovane Angelske maše (Kyrie Eleison in Agnus Dei), ki velja za enega najlepših draguljev gregorijanskega korala, ki mu je Bole posvetil kar precej svojega umetniškega udejstvovanja. Sledile so skladbe, s katerimi je zbor predstavil dvoglasje, triglasje, s kar štirimi deli pa se je dirigent ustavil pri našem največjem skladatelju, kot sam pravi, Jacobusu Gallusu. Vrhunec nastopa je bila vsekakor znamenita Ave Maria, ki so jo pevke in pevci zapeli s stopniš-

prostor tako rekoč napolnili do zadnjega sedeža," je povedala predsednica in tehnični vodja festivala Marija Kolar in dodala: "Današnji večer je bil mišljen predvsem kot povabilo na koncerte letošnjega festivala, ki bodo sledili tja do 25. avgusta. Izrabili smo priložnost in k sodelovanju povabili domačina, našega velikega zborovodjo prof. Janeza Boleta. Žal je zaradi slabega vremena odpadlo dogajanje po radovljiških ulicah."

Festival, ki letos praznuje 20 let, je zadnjih šest let v rokah radovljiškega Društva ljubiteljev stare glasbe. Od prvega festivala "nove dobe", ko so v le nekaj mesecih uspeli zbrati ansamble za sedem koncertov (kar je nedvomno mali podvig, če vemo, da je bilo leto 1997 brzkone najbolj krizno leto festivala, ko se je odločalo ali bo ta še ostal v Radovljici ali ne), se je v zadnjih letih razvil v pomemben glasbeni dogodek v slovenskem in tudi širšem merilu. "Na srečo imamo v občini vseskozi močno podporo in kljub temu, da se ponavadi rado zatakne pri denarju, vsako leto s pomočjo lokalne skupnosti in sponzorjev z našo pristnostjo uspemo zbrati dovolj sredstev za vrhunske koncerte. Brez podpore okolice, sem sodijo vse spremljevalne službe in dejavnosti, zagotovo ne bi mogli vzdrževati tako visoke ravni nastopajočih. Veseli smo, da je tudi naša okolica spoznala, da v Radovljici ta festival preprosto potrebujemo." Letos so koncerte razdelili na tri prizorišča, oba koncerta z obsežnejšimi zasedbami bosta v Linhartovi dvorani, dva koncerta bosta v cerkvah in sicer v cerkvi sv. Petra v Radovljici in pa v cerkvi sv. Kancijana v Kranju. Osrednji

Izvajanje pesmi je dirigent, prof. Janez Bole najprej podkrepil z izčrpano, duhovito in pogosto zelo čustveno razlago.

Zupan občine Radovljica Janko S. Stušek je ob tej priložnosti prof. Boletu podelil medaljo občine Radovljica.

la odzvali tudi štirje slovenski skladatelji. Peter Šavli je napisal sploh prvo slovensko sodobno skladbo za klavir s konca 18. stoletja imenovan fortepiano, na slovenskem koncertu 24. avgusta pa bomo slišali še tri novitete: Dina Slana je napisala skladbo za violo da gamba in glas, Brina Jež Brezavšček za mešani zbor in baročna glasbila, Igor Majcen pa je napisal štiri madrigale na besedila renesančnih italijanskih pesnikov, prav tako za različne zasedbe, zbere v sodelovanju z instrumentalisti. Novitete bo izvajal Komorni zbor De profundis ter vokalni solisti in instrumentalisti.

"Gre namreč za koncept komplementarnih programov, ki dopolnjujejo staro in novo glasbo, hkrati pa obe soočajo in na ta način omogočajo sožitje starega in novega," je povedala umetniška vodja in producentka Tjaša Kranjc in dodala: "Program prejšnjih festivalov, ko je šlo predvsem za glasbo srednjega veka, renesanse, baroka, skratka nekje do leta 1750, sem pred šestimi leti, posebej pa v zadnjih letih, želela razširiti tudi na izvajanje sodobnih skladb. Želim vzpostaviti most med staro glasbo in glasbo sodobnih avtorjev. Tu gre predvsem za nove skladbe napisane za stara glasbila. Bistveno pri tem je približevanje zgodovin-

ju med glasbo, plesom, gledališčem in poezijo, bomo letos na treh koncertih slišali tudi skladbe znamenitega klasicista Franza Josepha Haydna, katerega 270-letnico rojstva praznujemo letos. Poleg njegove klavirske glasbe in glasbe za godalni kvartet, bomo prvič v Sloveniji slišali njegovo spevoigro pri nas imenovano Filemon in Bavkida. Gre za spevoigro podkrepilno s scensko zasnovano in lutkovno animacijo. Z nastopom Salzburške dvorske godbe in Lutkovnega gledališča Piccolo teatro espresso iz Wurzburga se bo 25. avgusta letošnji festival tudi zaključil.

Tudi letos lahko pričakujemo dober obisk, saj je tovrsten festivalni koncept občinstvo očitno sprejelo z odobravanjem. Lani je bilo ponavadi kar težko priti do sedeža. Ljudje prihajajo tudi iz drugih koncev Slovenije, mnogi vzamejo kar abonma za vse koncerte, ne manjka pa tudi tujcev. Tudi letos bo Radio Slovenija posnel vse koncerte, nekaj jih bo tudi predvajal direktno v eter 3. programa. Kot je povedala Kranjčeva, je to tudi velikega pomena, saj festivali tako ostanejo dokumentirani, že tretje leto pa bodo najboljše skladbe v soglasju z izvajalci izšle tudi na cd plošči.

Pohvalno je, da ima festival tudi vso podporo (tudi finančno) Mi-

nistrstva za kulturo, Občine Radovljica in pa nekaterih tujih veleposlaništev s svojimi kulturnimi predstavništvi. Včeraj zvečer se je torej začel 20. Festival Radovljica. Tako kot v preteklih letih s Trobilnim kvartetom Gallus in skladbo Festrad, ki ji je leta 1997 posebej za festival napisal domačin Egi Gašperšič. S ponosom in prepričani smo, da bo tako tudi drugo leto, pa naslednje in naslednje...

Igor Kavčič, foto: Tina Dokl

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Marija Volčjak
Namestnika odgovorne urednice
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik
Uredništvo
novinarji - uredniki:
Helena Jelovčan, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peternel, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrž, Andrej Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci Matjaž Gregorič, Renata Škrjanc, Simon Šubic
fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič
lektoriranje
Marjeta Vožlič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino
Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Redna priloga naročniških izvodov zadnji torek v mesecu je Gregor. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktor: Marija Volčjak / Priprava za tisk: Media Art, Kranj / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13 / E-mail: info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon: 04/201-42-47 sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan od 7. do 15. ure, sreda do 17. ure. Naročnine: trimesečni obračun - individualni naročniki (fizične osebe - občani) imajo 20 % popusta. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA preklica; odpovedi veljajo od začetka naslednjega obračunskega obdobja. Za tujino: letna naročnina 80 evrov; Oglasne storitve: po ceniku; DDV po stopnji 8.5 % v ceni časopisa / CENA IZVODA: 160 SIT (14 HRK za prodajo na Hrvaškem).

Marija Kolar in Tjaša Kranjc sta zadnjih šest let srce in duša festivala.

ča in tako ustvarili dodatno zvočno širino. Sledila so dela še enega dirigentovega priljubljenega skladatelja Marija Kogoj v drugem delu pa smo slišali še nekaj slovenskih ljudskih pesmi. Prof. Janez Bole je izvajanje posameznih pesmi podkrepil tudi z izčrpano in duhovito razlago, mestoma napolnjeno s čustvi našega dolgoletnega zborovodje. Vsekakor zanimivo in prijetno. V glasbeno plesni predstavi skupine Camerata Antiqua, ki igra na stare instrumente, in plesalk iz Umetniške gimnazije Ljubljana smo uživali v italijanskih dvornih plesih 15. stoletja.

"Mislim, da je bil nocojšnji koncert res prijetno doživeti za vse, ki ste prišli in koncertni

Zelo zanimiva srednjeveška glasba in plesi: glasbena skupina Camerata Antiqua in plesna skupina Umetniške gimnazije Ljubljana.

Oživiljene duhovite Jezerske štorje

V stari Jenkovi kasarni, ki je danes urejena v izvrsten etnografski muzej slovenskega ljudskega življenja, je peščica domačinov oživila in odigrala tri izmed številnih starih zgodb, ki jih je pokojni Andrej Karničar slišal po hišah in izdal v knjigi Jezerske štorje.

Jezerko - V odličnem ambientu muzeja, ki je opremljen z bogato slovensko etnološko zbirko so amaterski igralci Peter Muri, Brane Žagar, Suzana Rebolj, Franci Tičar in Mia Murovec, ob predstavitvi in vodenju Olge Tičar zaigrali tri duhovite štorje,

let na podeželje" Phare CBC so-financirala Evropska skupnost, ki je med štiridesetimi udeleženci na razpisu izbrala sedem zanimivih slovenskih etnoloških posebnosti, kakor so obrti in ostala ljudska tradicija, ki jih bodo predstavili posamezniki in skupine. O njih

ki so se včasih prenašale od ust do ust. Skoraj pri vsaki hiši je bila kakšna. Pokojni Andrej Karničar, ki se je zavedal bogastva žive besede in vaške zgodovine, jih je navdušeno poslušal, stare vaščane spraševal in si zapisoval. Izšla je lepa knjiga Jezerske štorje, ki bo ohranila ljudsko izročilo tega kraja, zanamcem pa ponudila delček iskrivega in hudomušnega življenja vaških posebnosti.

Zgodbe so navdušile tudi amatersko igralsko skupino, ki se je pod vodstvom kranjskega režiserja Iztoka Alidiča naučila in odigrala tri zgodbe. Upriporitev anekdot je v okviru projekta "Iz-

bodo posneli film, financirali bodo pa tudi igralce.

V petek, 9. avgusta, so jih za hotelske goste prvič uprizorili. Jezik je bil stara jezersčina z dialektom, igralci so bili oblečeni v značilna stara oblačila, za oder pa jim je služil kar etnološki muzej z razstavnimi eksponati, izvzetimi iz

nekdanjega kmečkega okolja in hiš. Predstava se je odvijala pred gledalci, kakor da bi bili opazovalci družinskega življenja v hiši. Pvaninska roža je bila Tinčeva Katra, znana Jezerska lepota, ki je po desetih letih prišla iz Avstrije domov vsa fina in nič več ni znala govoriti po domače, vse dokler ni zagledala krav na polju in ji je kaj hitro ušla domača beseda. Udam in Johana sta imela pogost zakonski prepir, ko žena možu ljubosumno očita gledanje za drugimi kislami, pa naj zgleda še tako nedolžno. No, Johana jo vseeno mahne od doma, a se vrne z navihano zvijačo. Rekarjev Johan pa je tako spretno lagal, da ljudje sploh niso vedeli, kdaj so mu nasledili, šele potem, ko jim je na mizi zmanjkalo vina ali žganec, so se zrajtali.

V septembru bodo uprizorili igro še za domačine, upajo pa še na kakšno uprizoritev.

Katja Dolenc

Predstavitev turizma v Beljaku

Po pozdravu beljaškega župana Helmuta Manzenreiterja so se na trgu pred občino Beljak predstavile turizem občine Bled, Bohinj in Kranjska Gora.

Beljak - Potem ko sta v začetku tega meseca župana občine Bled in Beljak podpisala listino o prijateljstvu ter sodelovanju na športnem, kulturnem, gospodarskem in turističnem področju, je mesto Beljak konec minulega ted-

zanimivosti in kulinarčne dobrote. Tako so ob bogatem propagandnem gradivu Blejci ponudili blejske kremne rezine iz hotela Park in medeno žganje, iz Bohinja so prinesli zaseko, klobase in kruh, iz Kranjske Gore pa potico.

Bled, Bohinj in Kranjska Gora v Beljaku (od leve proti desni): Klemen Langus in Marko Lenarčič (LTO Bohinj), župan Beljaka Helmut Manzenreiter, Klavdija Gomboc (LTO Kranjska Gora - na sliki pa ni Tjaša Vilhan), podžupan Bleda Jože Antonič, Lea Ferlan (LTO Bled) in Mojca Smolej (Triglavske narodni park).

na povabilo v Beljak predstavnik turizma Bleda, Bohinja in Kranjske Gore. Idejo tokratne predstavitve na glavnem trgu pred beljaško mestno hišo, kjer je številne domačine in turiste ter seveda goste pozdravil beljaški župan Helmut Manzenreiter, sta uresničila blejski podžupan Jože Antonič in vodja za stike z javnostjo v mestni občini Beljak Gerhard Lipusehitz.

Na trgu pred mestno hišo so v kulturnem programu nastopili godba Beljak in harmonikarja Francka Mlekus iz Koritnega pri Bledu, ki že 40 let živi v Beljaku, in Andrej Pivk skupaj LTO Kranjska Gora. Turistični delavci iz LTO Bled, Bohinj in Kranjska Gora pa so predstavili turistične

krhlje in borovničevce. Za številne turiste, ki so na dopustu ob koroških jezerih, je bila sobotna predstavitev prijetno presenečenje ob dopoldanskim nakupih. Številni so tudi povedali, da poznajo Bled, Bohinj in Kranjsko Goro in da so tudi redni izletniki ali turisti pri nas.

Vsekakor pa je turistični nastop s predstavitev pod šotorom na trgu pred mestno hišo lepo uspel in bil hkrati eden od številnih zanimivih poletnih turističnih dogodkov na Koroškem.

Beljačani bodo obisk vrtili 21. septembra, ko bodo z godbo, folklorno skupino, občinskimi mošmi in več kot petsto potniki na posebnem vlaku prišli na Bled.

Andrej Žalar

Na Duplici prihodnje leto devetletka

Letos devetletka v Šmartnem, po Duplici pa bo na vrsti šola v Stranjah.

Kamnik - Šola Marije Vere na Duplici, katere okoliš sega do Zapruc in vključuje Šmarco ter Volčji Potok, je stara več kot 20 let. Pri šoli je bil zgrajen prizidek z devetimi učilnicami in kabineti. Letos pa so del stare šole zaradi slabe statike podrti in začeli graditi nov objekt s šestimi učilnicami, kabineti, zbornico in knjižnico. Zgrajen bo do konca poletja 2003, ko bo šola na Duplici prešla na devetletno šolanje in se hkrati rešila sedanjega dvoizemskega pouka.

Sedanji objekt gradi Graditelj Kamnik, veljal pa bo 174 milijonov tolarjev. Šola bo dobila tudi novo kotlovnico na plin z vsemi potrebnimi povezavami. Ta del pa bo veljal okrog 30 milijonov tolarjev. Sicer pa je bila celotna investicija pred tremi leti ocenjena na 620 milijonov tolarjev, k temu znesku pa naj bi Ministrstvo za šolstvo primaknilo 80 milijonov tolarjev oziroma 20 odstotkov načrtovane investicije brez zemljišča, dokumentacije in nadzora. Takrat je bila celotna gradnja razdeljena na tri faze. Prva faza je bila z izgradnjo prizidka in devetih učilnic s kabineti letos končana in se bodo učenci jeseni že preselili v nove prostore. Druga faza vključuje izgradnjo novega dela na starem prostoru. Ta gradnja se je letos začela. Tretja faza pa pomeni ureditev okolice s športnimi objekti. Ta pa bo na vrsti prihodnje leto.

Po pred štirimi leti sprejetem programu investicij v osnovno šolstvo v občini Kamnik na osno-

vi sprejetega programa šolskih okolišev in sklepa, da se vsako leto v proračunu nameni najmanj 150 milijonov tolarjev, je imela šola Marije Vere na Duplici v prednost zaradi dvoizemskega pouka. Za njo bo na vrsti dozidava pri osnovni šoli Stranje, kjer je zdaj enoinpolizemski pouk.

Šola v Šmartnem pa začenja z devetletko že letos. Prva bo začela uresničevati program devetletnega šolanja zato, ker je bil projekt iz leta 1994 zgrešen. Razen tega pa so jo prednostno vključili v program tudi zaradi nekaterih slabih izvedb in neizkoriščene podstrehe.

Andrej Žalar

www.gorenjskaonline.com

Na miting pridejo tudi naši bronasti modelarji

V četrtek bo na letališču v Lescah tradicionalni miting malega letalstva, na katerem bodo sodelovali tudi leški modelarji, ki so na svetovnem prvenstvu osvojili tretje mesto.

Lesce - V četrtek, 15. avgusta, bodo na letališču v Lescah tradicionalno gospodarili modeli letal, saj tudi letos modelarska sekcija Alpskega letalskega centra Lesce prireja veliko tekmovanje radijsko vodenih modelov letal z mednarodno udeležbo. Na tekmovanje za 14. Alpski pokal, so poleg modelarjev iz vse Slovenije prijavljeni tudi modelarji iz Avstrije, Italije in Nemčije, v zraku nad letališčem pa bo mogoče med 10. in 17. uro videti radijsko vodene leteče makete jadralnih, motornih letal (športnih in vojaških) in helikopterjev, pri čemer bodo verjetno najzanimivejši vedno pogostejši

modeli reaktivnih letal. Ker so obeta lepo vreme, bo to lahko zanimiva popestritev prazničnega dne, zlasti za otroke in mlade. Organizatorji so poskrbeli za parkiranje, hrano in pijačo, tega dne pa na letališču v Lescah ne bo drugega letenja, razen taxi letal, ki bodo na voljo tudi obiskovalcem.

Posebej omenimo razveseljivo sobotno vest, da so modelarji ALC Nejc Božič, Rok Božič in Grega Markovčič, vsi doma iz Radovljice, na svetovnem modelarskem prvenstvu na Finskem od 5. do 11. avgusta v kategoriji radijsko vodenih jadralnih modelov F3J ekipno zasedli 3. mesto, posamično pa je bil Nejc Božič šesti. Ta največji modelarski uspeh bodo člani ALC počastili s sprejemom naših tekmovalcev ob vrnitvi v sredo ob 20. uri na letališču. V četrtek bodo na mitingu naši bronasti tekmovalci seveda sodelovali.

Š. Ž.

Tržnica na Glavnem trgu v Kranju

Turistično društvo Kranj že nekaj časa pripravlja na Glavnem trgu v Kranju domačo, tako imenovano bio, tržnico. Za zdaj vsako drugo soboto, čeprav se trudijo ponudbo domačih dobrot in izdelkov pripravljati kar vsako soboto. Ob lepem vremenu je prostor, kjer domujejo stojnice, na Glavnem trgu, dobro obiskan. Žal letos vreme kroji usodo tudi tej mestni ponudbi. Ob slabšem vremenu je obisk tujcev, turistov in obiskovalcev v Kranju največji.

Tudi minulo soboto, kljub slabšemu vremenu je bilo tako. Program na tržnici so popestrili plesalci, folkloristi, iz Nemilij in Podblice. Žal pa je bil obisk zelo slab. Nekaj tujcev, naključnih mimoidočih je sicer opazovalo kar lep sobotni kulturni dogodek. A kaj več od tega niso imeli. Kázalo bi, vsaj v tem počitniškem času, kaj več storiti z obveščanjem tako tujcev kot nas, domačih gostov in samih Kranjčanov. Mogoče bi tako lahko tudi sama tržnica še bolj zaživela in bi TD Kranj lažje pripravljala tržnico kar vsak konec tedna.

G.Š., foto: Gorazd Šinik

Usoden je bil strupeni plin

V nedeljo je v Škofji Loki umrl 21-letni Domen Vidmar. Domnevajo, da je umrl zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom, ki je nastal zaradi požara v kuhinji, medtem ko je mladenič spal v dnevni sobi.

Škofja Loka - "Zakaj smrt tako rada vzame življenje dobrega in pridnega človeka in še mladega povrhu, barabe pa nikoli," se je v nedeljo popoldne obupano spraševal moški srednjih let, ko je izvedel tragično novico. Kot družinskega prijatelja ga je vidno pretresla vest, da je zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom v stanovanjski hiši na Koširjevi ulici v Škofji Loki umrl 21-letni Domen Vidmar. Pokojnikove starše je strašna novica doletela med preživljanjem dopusta.

Polijsko poročilo navaja, da je mrtvega Domna minulo nedeljo okoli 13. ure našel njegov leto mlajši brat, ki se je pravkar vrnil z dopusta. Vhodna vrata je našel zaklenjena, in ker ni imel pri sebi ključa, je po mobilnem telefonu poklical brata Domna. Ta ni bil dosegljiv, zato se je brat sprehodil okoli hiše in opazil ožgana stekla na kuhinjskih oknih. V hišo je zato vstopil z razbitjem stekla na balkonskih vratih, v dnevni sobi

pa je zagledal ležečega Domna. V kuhinji je menda še vedno gorel plin na plinskem štedilniku, tleli pa so tudi leseni deli. Te so kasneje dokončno pogasili prostovoljni gasilci, iz previdnosti pa so iz hiše odnesli tudi plinsko jeklenko.

S pomočjo prijateljev je brat Domna spravil iz stanovanja, kjer so mu neuspešno nudili prvo pomoč. Bilo je prepozno... Zdravnik - Zdravstveni dom Škofja Loka

V hiši na Koširjevi 4 v Škofji Loki (za zdravstvenim domom) je bil ogljikov monoksid usoden za 21-letnega Domna Vidmarja. V času tragičnega dogodka so bili ostali člani njegove družine na dopustu.

stoji nasproti hiše - je kasneje lahko le ugotovil, da je 21-letni fant umrl zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom. Po telesu je imel tudi opekline.

Kriminalistična policija je kasneje opravila rekonstrukcijo dogodka. Tako naj bi po predvidevanjih Domen v noči na soboto poskušal nekaj skuhati, vendar je vmes odšel v dnevno sobo in tam zaspal. V tem času se je verjetno vžgala hrana v posodi, kmalu zatem pa še kuhinjski elementi in lesen strop. Opekline na njegovem telesu nakazujejo, da se je Domen očitno kasneje prebudil in že omamljen od strupenega plina poskušal pogasiti požar. Pri tem se naj bi opeknel, kar naj bi povzročilo še dodaten šok, tako da je

odtaval nazaj proti dnevni sobi in tam obležal.

O pokojnem Domnu znajo sosede povedati, da je bil priden fant, s katerim starši niso imeli težav, ljubil pa je tudi glasbo, saj je celo igral v neki skupini. Po neuradnih informacijah naj bi Domna v soboto zvečer zadnja videla njegova sestrična in tedaj naj bi fant še veselo igral na kitaro.

Zanimivo je, da ognja ni nihče opazil, vendar pa smo izvedeli, da so vsi bližnji sosede ta čas na dopustu, poleg tega pa je do požara prišlo v nočnih urah in se je omejil le na kuhinjo. Načelnik Urada direktorja PU Kranj **Simon Vindiš** je sporočil, da bodo pri pokojnem Domnu opravili še sanitarno obdukcijo. **Simon Šubić**

Izpad telefonskih linij

Sveti Duh - V krajih Virmaše, Sveti Duh, Grenč in Forme so bili v nedeljo in tudi včeraj mrtvi telefoni. Kot so nam razložili na kranjski enoti Telekom Slovenije, je do izpada telefonskih linij prišlo zaradi močnega deževja, ki je poškodovalo zemeljski kabel. Zatrtili so nam, da okvaro že odpravljajo, kdaj pa bodo telefoni znova delovali, pa niso vedeli povedati. S. Š.

NEZGODE

Naši mrtvo žensko

Rakovica - Med pregledom proge in tirov je delavec Slovenskih železnic minuli petek dopoldne naletel na žensko truplo in o tem obvestil policijo. Kot so ugotovili kriminalisti kranjske policije in komisija Urada kriminalistične policije Kranj, je verjetno v zgodnjih urah tega dne lokomotiva zadela 59-letno B. F. iz Kranja, ki jo je pri tem odbilo in je obležala 17 metrov proč od proge, kjer je podlegla hudim poškodbam.

Pogorela kozolec in traktor

Stara Oselica - V tem kraju je minuli petek nekaj pred 23. uro zagorel traktor, ki ga je lastnik parkiral pod kozolcem v neposredni bližini stanovanjske hiše. Ogenj se je kmalu razširil še na sam kozolec, v katerem je bilo seno, nekaj kubikov desk, poleg pa je bilo parkirano tudi tovorno vozilo, ki pa ga je lastnik uspel pravočasno umakniti. Požar naj bi se vnel zaradi samovžiga traktorja.

Kljub intervenciji s Trebje in Sovodnja je kozolec v celoti pogorel, prav tako traktor, na bližnji stanovanjski hiši pa je bilo zaradi vročine poškodovanih več oken. Materialna škoda je ocenjena na okoli 1,5 milijona tolarjev. S. Š.

KRIMINAL

Krade na veliko

Kranj - V noči na soboto je bil v Kranju na delu velikopotezni vlomilec. Za sedaj še neznan storilec(c) je namreč z razbitjem stekla na vhodnih steklenih vratih vlomil v trgovino Media svet in nato vstopil v prodajni center Coming v Kranju. Od tam je odnesel večje število telefonov, camcorderjev, daljnogledov, fotoaparatorov, fotokamer, monitorjev, dlančnikov in prenosni računalnik. Z vlomom je podjetje oškodoval kar za 7,5 milijona tolarjev.

Vlomilec se je tudi oborožil

Žiri - V obdobju med 7. avgustom in 11. avgustom je neznan storilec vlomil v stanovanjsko hišo v Žirih. Z vlamljanjem ni imel veliko dela, saj je v hišo vstopil skozi okno, ki je bilo le priprto. Bogati plen, skupaj vreden okoli 2,3 milijona tolarjev, je našel v spalnici. Kot poroča policija, je s seboj odnesel denar, zlatino, zlatnike, našel pa je celo revolver in samokres s pripadajočimi dovoljenji za posest.

Denarnico zadržal zase

Bled - Tudi nekaterim natakarnjem manjka poštenosti. Blejski policisti so namreč pred dnevi kazensko ovadili 36-letnega M. D. z Bleda, ki streže v enem izmed blejskih gostinskih lokalov. Sredi prejšnjega tedna je omenjeni natakarn postregel poljskima turistoma. Ko sta odšla, sta izgubila denarnico, v kateri je bilo za 310 tisoč tolarjev gotovine v različnih valutah. Denarnico je našel italijanski gost in jo izročil natakarnju, le-ta pa si naj bi jo, sodeč po kazenski ovadbi, kar prilastil. S. Š.

Iskali so pomoč gasilcev

V dvigalu obtičalo osem ljudi

Kranj - Gasilci so v zadnjih dneh reševali različne težave. Med drugim so iz pokvarjenega dvigala rešili osem ljudi, pomagali ujetima mačkoma in preganjali sršene, črpali vodo iz poplavljenih kleti, čistili cestišča zaradi izlitja motornega olja...

Prejšnji teden je v stanovanjskem bloku v Ulici Rudija Papeža v Kranju obstalo dvigalo. V pokvarjenem dvigalu je obtičalo osem stanovalcev, ki so jih rešili po posredovanju kranjskih poklicnih gasilcev.

Z dvigalom so imeli težave tudi na Cesti 1. maja v Kranju. Tam je tekla voda skozi streho v jašek za dvigalo. Poklicni gasilci so dvigalo za nekaj časa izklo-

pili in podstavili lovilno posodo. Pred dnevi je nekdo Gasilsko reševalno službo Kranj obvestil, da se iz zapuščene hiše na Cesti na klanec v Kranju že nekaj dni sliši mijavkanje. Poklicni gasilci so tako morali iz zaprte hiše rešiti zbegano mačko.

Prostovoljni gasilci iz Bistrice pri Trziču so prav tako pomagali ubogemu mačku, ki je padel v pet metrov globok kanalizacijski jašek.

Na Cesti talcev v Škofji Loki pa so minuli petek imeli povsem drugačne težave. Prostovoljni gasilci iz Stare Loke so namreč morali v večernih urah odstraniti sršenje gnezdo, veliko 50 x 50 cm. S. Š.

Kriminalistična komisija domneva, da se je Domen kasneje prebudil, a ni bil več sposoben pogasiti požara.

Hitrost še vedno najbolj neusmiljena

Po statističnih podatkih je bila prometna varnost na slovenskih cestah v prvih šestih mesecih ugodnejša od enakega obdobja lani. V 108 prometnih nesrečah je umrlo 122 oseb, od tega jih je 59 umrlo v nesrečah, ki jih je povzročila neprilagojena hitrost.

Kranj - Tako kot se je prometna varnost v letošnjem prvem polletju popravila na Gorenjskem (o tem smo že pisali), tudi Generalna policijska uprava ocenjuje, da je prometna varnost na slovenskih cestah v prvi polovici leta dobra, saj statistika pravi, da

so letošnji podatki ugodnejši od podatkov iz prejšnjih let. V prvih šestih mesecih letos se je tako v Sloveniji zgodilo 108 prometnih nesreč, ki so terjale 122 smrtnih žrtev, kar je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za osem odstotkov manj.

Od 1. januarja do 30. junija je slovenska policija obravnavala 18.418 prometnih nesreč (štiri odstotke manj kot lani - 19.143 nesreč). Poleg upada smrtnih žrtev, se je v letošnjem prvem polletju zmanjšalo tudi število hudo poškodovanih, in sicer za enajst odstotkov. Hude poškodbe je sicer utrpelo 841 oseb, lažje pa se je devet odstotkov več kot v lanskem prvem polletju. Skupaj se je zgodilo 4487 prometnih nesreč, ki so terjale telesne poškodbe, pri 13.823 nesrečah pa je škoda nastala le na avtomobilih (- 6 odstotkov).

Med vzroki prometnih nesreč še vedno prednjači neprilagojena hitrost, zaradi katere je do konca junija umrlo 59 oseb, 31 življenje je terjala nepravilna stran oziroma smer vožnje, zaradi nespoštovanja pravil prednosti pa je umrlo osemnajst oseb. Umrli sta tudi dva pešca, ki pa sta po podatkih policije, sama zakrivila nesrečo.

Največ smrtnih žrtev so terjale regionalne ceste in glavne ceste (po 35), medtem ko je v naseljih z uličnim sistemom umrlo 16 oseb, v naseljih brez uličnega si-

stema pa 12 oseb. Avtoceste in hitre ceste so terjale po osem smrtnih žrtev, lokalne ceste sedem, turistične poti pa eno človeško življenje.

V prvih šestih mesecih letos so slovenski policisti zabeležili 291.132 kršitev cestno prometnih predpisov, za katere je predpisana denarna kazen, kar je triodstotni padec v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Pri tem so 51.992 kršiteljev predlagali sodniku za prekrške. Policisti so začasno vzeli 15.551 vozniških dovoljenj. Odredili so 92.154 preizkusov alkoholiziranosti, od tega je bilo 17.309 pozitivnih, kar je štiri odstotke manj kot lani. Odredili so še 2893 strokovnih pregledov zaradi alkoholiziranosti; 831 jih je bilo pozitivnih. 4561 voznikov je imelo v krvi več kot 1,5 grama alkohola na kilogram krvi (zmanjšanje za 9 odstotkov). Odredili so tudi 1827 strokovnih pregledov zaradi suma vožnje pod vplivom mamila, med katerimi je bilo 329 pozitivnih, 1282 oseb pa je pregled odklonilo.

Simon Šubić

www.gorenjskaonline.com

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 97. letu starosti umrla naša draga mama, tašča, babica in prababica

MARIJA KOČAR

rojena Torkar

Od nje se bomo poslovili jutri, v sredo, 14. avgusta 2002, ob 16. uri na pokopališču v Lescah.

VSI NJENI

OSMRNICA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš bivši sodelavec iz poklicne gasilske enote Sava

MIRO SUŠNIK

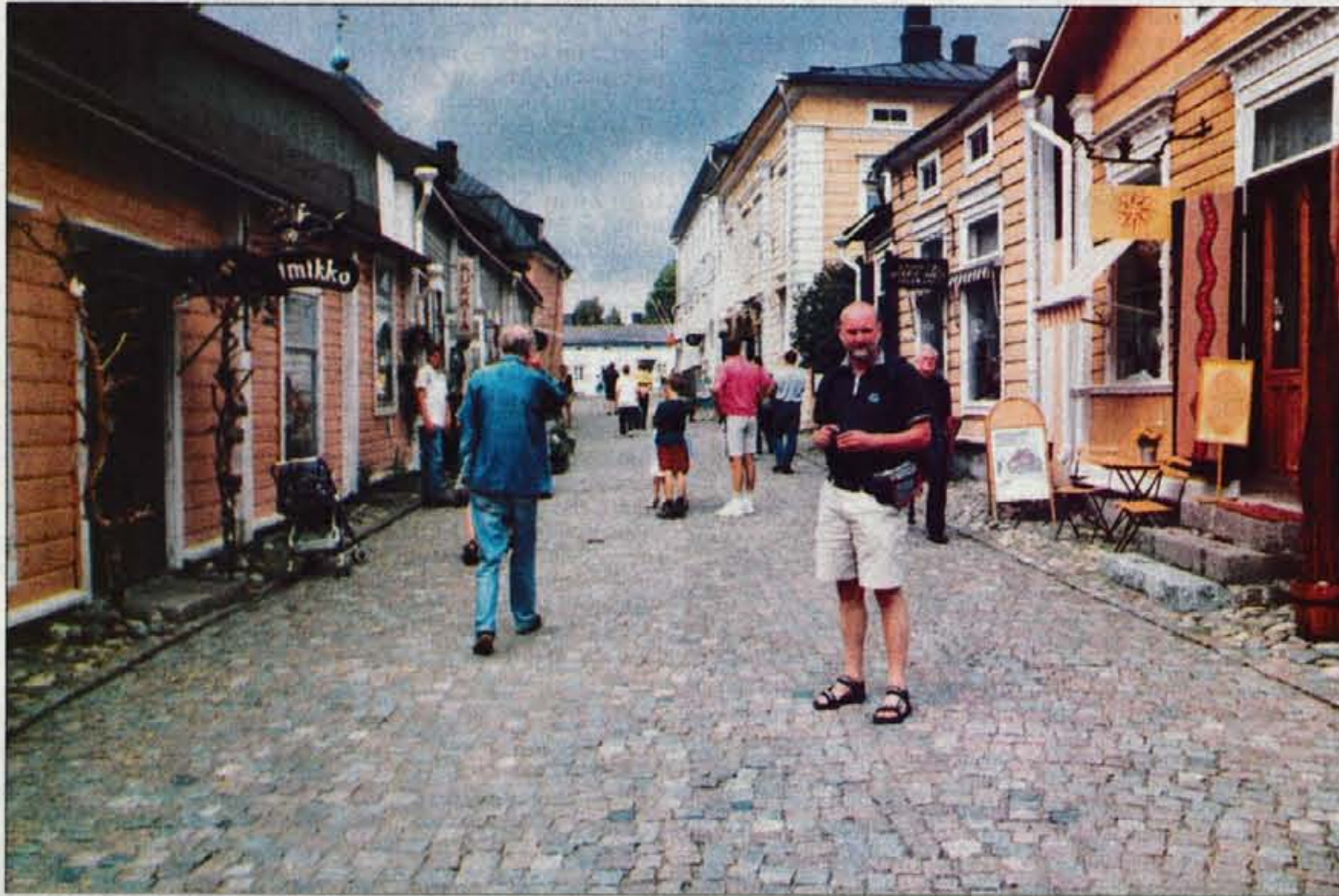
rojen 21. 6. 1947

Od njega se bomo poslovili jutri, v sredo, 14. avgusta 2002, ob 16. uri na pokopališču v Senčurju. Žara bo v mrliški vežici v torek, 13. avgusta, dalje. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

KOLEKTIV SAVA

Pri Ivanu Cankarju, Gorenjcu v deželi finski

Finska je v slovenski zavesti dežela jezer in gozdov. V resnici je veliko več. Fincem je uspelo to, kar Slovencem (še) ni: da so v svetu prepoznavni po svojih najbolj značilnih oziroma najboljših izdelkih (in ne le po jezerih). Finska in hkrati svetovna posebnost je savna, takšna je glasba Sibeliusa, finska so dela vrhunskih arhitektov, poznamo jih po izdelkih za vsakdanjo rabo, ki niso le funkcionalni, ampak tudi lepo oblikovani - od kozarcev do mobilnih telefonov... Vse to in še več smo videli in spoznali na obisku pri rojaku, ki tam živi in dela.

Na ulici starega mesteca Porvoo.

Kdo ne pozna Ivana Cankarja! Gorenjci smo sicer nagnjeni k temu, da najbolj obrajamo tiste nacionalne veličine, ki so same po sebi gorenjskega izvora: Triglav, Bled, Bohinj, Marijo Pomagaj na Brezjah, Franceta Prešerna iz

Z Ivanom se pozna že kakih 20 let. Srečala sva se med enim njegovih obiskov v domačem kraju, kmalu po tistem, ko je začel izhajati Žirovski občasnik. Ta je tudi njemu ena od možnosti, kako v svetu ohraniti vez z domom.

Pri Cankarjevih na Finskem.

Vrbe in Avsenike iz Begunj ... Cankar je živel na relaciji Vrhnika - Ljubljana - Dunaj in do gorenjskih reči ni imel kakšnega posebnega odnosa. Zanj je bilo vse, kar ni bilo svetovljansko, šentflorjansko. Sicer pa nam v tem pisanju sploh ne gre za vrhniškega Ivana Cankarja, temveč za žirovskega, za rojaka z gorenjskega juga. Rodil se je 11. marca 1942 na Selu pri Zireh, v gimnazijo je hodil v Škofji Loki, v Ljubljani doštudiral tehnično fiziko, se zaposlil v Inštitutu Jožef Štefan (IJS), tu spoznal Finko, se z njo poročil in odšel na Finsko ...

Mogoče se kdo od bralcev še spominja pogovora z njim, ki je bil objavljen v našem časopisu tik pred prvomajskimi prazniki 1995. Takrat smo ga obiskali v Parizu, kjer je delal v evropski centrali IBM. IJS je bil prvi zastopnik korporacije IBM v Jugoslaviji; Ivan je že v Sloveniji delal v tej družbi in je potem samo preselil iz naše v finsko podružnico, vmes pa dvakrat po tri leta "skočil" še v Pariz. V tistem pogovoru je sam povedal svojo življenjsko zgodbo, zato je to pot ne bi obnavljali. To pot smo ga obiskali na Finskem in to je zgodba tega obiska.

Prvih pet od dvanajst finskih dni

Še zdaj mi je malo nerodno, ko moram javno priznati, da nisva poletela z Brnika, ampak iz Celovca. Celovško letališče je sicer za uro vožnje dlje od gorenjskega, a razlika v ceni je bila tolikšna, da se je splačalo. Ob 8.40 sva vzletela iz Celovca, bila ob pol desetih že na Dunaju, ob 10.40 poletela v Helsinke in tam pristala ob 14.05. Eno uro prej pravzaprav, ker sva se med poletom znašla v vzhodnoevropskem času. Ivan naju je čakal in skupaj smo se zapeljali na njegov dom. V hišo na samem, sredi gozdov in vendar čisto zra-

ven podobnih hiš in naselij, kakih 30 kilometrov severno od Helsinkov. Razdalja je za spoznanje večja od tiste iz Žirov v Škofjo Loko, a prevoziš jo prej, ker je cesta bolj stegnena in zato hitrejša. Od tu se Ivan in njegova žena Satu Maria Leena vozita v službo v Helsinke, kjer je on eden od "top managerjev" v finski podružnici IBM, ona pa vodi inštituta, ki sodi v sistem helsinških bolnišnic.

Hiša je čisto finska, pretežno lesena, pobarvana rdeče, z belimi okenskimi okvirji in temno pločevinasto streho. Neobičajno je samo to, da ima dve etaži in da je pritična delno vkopana v zemljo. Večina finskih družinskih hiš je zgolj pritičnih in celo nekoliko privzdignjenih nad višino okoliških tal; ta so največkrat granitna in jih je treba najprej uravnati s kamnito zložbo. Okoli Cankarjeve hiše je velik vrt - kaj vrt, pravi park! Zelenjavni vrt so opustili, zanj za zdaj ni časa, zato pa so tembolj negovane rože in številna drevesa, od jablan do brez, ki so ostale še od nekdanjega gozda. Tudi notranjosti hiše se pozna izbrani okras. Vrh tega je tu dežela, kjer je dizajn doma, zlasti tisti, ki se ne posveča le oblikovanju prestižnih objektov, temveč tudi predmetov za vsakdanjo rabo, od kozarcev in kuhinjske posode do "batovcev" (gumijastih škornjev) in mobilnikov, ki so oboji znamke Nokia ...

Cankarjevi so štirje, ob že imenovanih starših še sinova Miha in

Niko. Oba končujeta študij in hkrati delata, oba sta že od doma, a se pogosto vračata. To pot je bil doma le Miha. Tudi o posebnem jezikovnem razmerju, ki ga gojijo v tej finsko-slovenski družini, smo nekoč že pisali, a je tako enkratno, da ga izpostavimo še enkrat. Ko sta se starša v Ljubljani spoznala, sta govorila angleško in to počneta še zdaj; ko sta dobila otroka, sta sklenila, da bo mati z njim govorila finsko, oče pa slovensko - in tako je še zdaj. Po vrnitvi z večletnega bivanja v Parizu, kjer sta brata hodila v šole, sta se odločila, da bosta med seboj govorila francosko - da tudi tega jezika ne bi pozabila. Štirjejezična družina torej, v kateri slovenščina ni zadnja; po moji oceni je na drugem mestu, za finščino ter pred

Po savni se prileže kozarec piva na svežem zraku.

Ruski kanon na otoku-utrdbi Suomenlinna.

angleščino in francoščino. Kadar smo bili ob najinem obisku za omizjem vsi, smo govorili angleško, če gospodinja ni bilo, smo hitro preklpili na slovenščino.

Tako je bilo že na večer prvega dne. Drugi dan je bila sobota in ker je sobotno dopoldne tu namenjeno nakupovanju, sva se temu podredila tudi gosta. Šli smo v bližnji S-Market, veliko in zelo dobro založeno trgovino. Pred vhodom je bila stojnica, na kateri so okoliški kmetje prodajali tukajšnje gozdne sadeže: borovnice, jagode, maline, cele gore lisičk ... Vse to pri njih dozori par tednov pozneje kot pri nas - razen brusnic, ki jih še ni bilo - in konec julija je vsega v obilju. Litrska posoda jagod in borovnic velja 3 EUR, vse drugo je dražje. Popoldne sta naju gostitelj zapeljala na prvi ogled Helsinkov. Tudi tu je bil najprej na vrsti Stockmann, ena največjih veleblagovnic v Evropi. Od tu smo se skozi promenado Esplanaden, ki je kot kakšen severnjaški, cel dan živahni korzo, spustili do pristaniške tržnice Kauppatori oziroma do helsinške južne luke, ki je od vseh najbolj turistična. Od tod odhajajo, sem se vračajo velikanski potniški trajekti družb Silja in Viking Line, ki redno plujejo v Stockholm, čez Finski zaliv v estonski Talin, pa na njegov vzhodni konec, v Sankt Peterburg. Luka je res živa in temu primerno utripa, za to poskrbita tudi odprta in pokrita tržnica. Nad tržnico je eden najlepših trgov v Evropi, klasicistično oblikovani Senatni trg (Senaatintori), sredi katerega je spomenik ruskemu carju in finskemu dobrotniku Aleksandru II., nad njim pa močna protestantska katedrala sv. Nikolaja. Arhitekturo trga in obdajajoče stavbe, med katerimi je posebej imenitna tista, v kateri domuje Univerzitetna knjižnica, je zasnoval nemški arhitekt Engel in si tako postavil še svoj lastni spomenik. Prvi obisk Helsinkov smo sklenili nedaleč stran, kjer zraven monumentalne železniške postaje in hipermoderne Kiasme, muzeja moderne umetnosti, stoji nova palača osrednjega finskega dnevni-

ga umetnika in njegove velike družine (z ženo Aino sta imela več hčera in zaposlovala strežno osebje). V Helsinkih so mu 1967 postavili imenitni spomenik, kovinsko skulpturo, ki spominja na orgle. Še večji spomenik si je postavil s svojo glasbo in postal eden od finskih simbolov. Par kilometrov stran smo si ogledali leseno hišo na granitni skali, ki jo je po lastni zamisli zgradil slikar Pekka Halonen. Tudi on je imel veliko družino, ženo in osem otrok. Kadar so pri njih zakurili v savni, so prižgali močno luč v ateljeju, ki se je skozi veliko okno videla daleč naokoli. Tako so dali prijateljem, med njimi Sibeliusu, vedeti, da gredo v savno in da jih vabijo, naj se jim pridružijo. V savno smo šli tisti večer tudi mi, jaz prvič v življenju. To je res posebna reč. Finci svojo simboliko, torej tisto, kar je po njihovem najbolj finsko, strnejo pod šifro 3S:

Narodni muzej, ki po arhitekturi spominja na grad in cerkev.

sauna, sisu in Sibelius. Prvo in drugo smo spoznali tega dne, sisu pa je lastnost, ki bi se ji po našem reklo trma. Ta trda in obenem zlahtno kljubovalna notranjost njihove biti je Fincem omogočila, da so sretili švedskega nakovala in ruskega kladiva preživeli vsa ta stoletja in da so še zdaj, v dobi globalizacije, suverena in svetovno razpoznavna nacija.

Četrtega dne sva se postavila na lastne noge in začela raziskovati po svoje. Pravzaprav sva se bolj vozila, najprej z jutranjim avtobusom v bližnjo prestolnico, potem iz te v srednjeveško mestece Porvoo, do koder je tri ure vožnje z ladjico. Skupaj poldruge uro primestne in šest ur morske vožnje in veliko lepih razgledov. Peti dan sva začela z vzponom na olimpijski stolp, ki tako kot bližnji olimpijski muzej še danes spominja na XV. poletne olimpijske igre moderne dobe. V letu, ko mineva 50 let od tega velikega dogodka, se ga Finci s ponosom spominjajo. Olimpiada bi morala biti v Helsinkih že 1940, a jo je onemogočila vojna. Dvanajst let pozneje so bile igre še ena potrditev finske suverenosti, katero so z orožjem ubranili med vojno, Sovjetska zveza pa jo je simbolno priznala tako, da se je ob tej priložnosti prvič v svoji zgodovini udeležila iger in se tudi na njih izkazala kot velesila. Kako krčevito so si Finci prizadevali za ohranitev svoje samobitnosti, sva spoznala popolnoma, ko sva se udeležila tematske pešpoti v središču mesta, imenovane Zgodovinski Helsinki. Patriotsko navdahnjena vodička nam je uspela pričarati, koliko Fincem pomeni njihova preteklost, kako spoštljiv in ponosni odnos imajo do nje. /Nadaljevanje prihodnjik/

Miha Naglič

Mazda nadaljuje z razvojem nove generacije avtomobilov

Jesen bo v Evropo prinesla Mazdo2

Pri japonski Mazdi so spet prežeti z optimizmom, saj so z novim avtomobilom srednjega razreda mazda6 dosegli že začetni prodajni uspeh. Na domačem japonskem trgu bodo že v kratkem začeli prodajati tudi novo generacijo malega enoprostorca demio, ki bo od prihodnje pomladi na evropskih trgih na voljo kot mazda2.

Prvo generacijo demia, ki je bila predstavljena že leta 1996, je Mazda nekaj let prodajala samo na japonskem trgu, s krepko za-

mudo pa je avtomobil prišel tudi do evropskih kupcev. Z novo mazda2 bo očitno drugače, saj so tudi pri tej daljnovzhodni avtomob-

ilski tovarni spoznali, da je željo najboljše kovati, dokler je še vroče. Demio oziroma mazda2 temelji na enaki osnovi, kot jo ima-

ta novi ford fiesta in manjši kompaktni enoprostorec ford fusion. Z zunanostjo pa novinka seveda opozarja, da pripada novi hišni oblikovni filozofiji, za katero so značilne bolj dinamične in celo rahlo športne linije. Sprejaj bo mazda2 tako kot njene sorodnice prepoznavna po petkotni v nasmeih razpotegnjeni maski hladilnika, medtem ko bodo na kompaktnem zadku visoko nameščene ozke podolgovate luči. Avtomobil v dolžino meri 3,92 metra zaradi medosne razdalje raztegnjene na 2,49 metra pa v potniški kabini in

v prtljžniku obeta več prostora, kot ga je bilo v predhodnici. Pogonu sta namenjena dva bencinska motorja iz nove Mazdine generacije, ki so jima v tovarni nadeli oznako MZR, kar naj bi pomenilo predvsem več moči. Osnovni bo 1,3-litrski s 67 kW/91 KM, medtem ko bo močnejši 1,5-litrski razvil 83 kW/115 KM: zaenkrat še ni natančno znano, ali bo Mazda novo dvojko vsaj na evropskih trgih ponudila tudi s Fordovimi turbodizelskimi motorji, ki so opremljeni z drugo generacijo visokotlačnega vbrizgavanja goriva

po skupnem vodu. Poleg petstopenjskega ročnega bo na voljo tudi štiristopenjski samodejni menjalnik imenovan activematic. Nova mazda2 bo po pričakovanjih na evropskih tleh uradno predstavljena konec septembra na avtomobilskem salonu v Parizu, medtem ko je bil že spomladi v Ženevi na ogled prototipni model. Prodaja naj bi se na ključnih evropskih trgih začela še letos, na slovenskem trgu predvidoma v začetku prihodnje pomladi.

Matjaž Gregorič, foto: Mazda

Škodini novosti za modelno leto 2003

Octavia Combi RS in nov motor za Fabio

Češka Škoda, ki sodi med najuspešnejše dele avtomobilskega koncerna Volkswagen, trenutno nima pokazati nobenega novega modela, zato pa bodo v modelnem letu 2003 postregli z dvema novima različicama, športno octavio combi RS in fabio z novim 1,2-litrskim motorjem.

Octavia combi RS je logično nadaljevanje športne tradicije te češke avtomobilske hiše, čeprav so predstavniki tovarne še pred kratkim zatrjevali, da je športna različica RS rezervirana samo za limuzinsko octavio. Toda, ker se tudi v avtomobilski industriji poje veliko zarečenega kruha, bodo pri Škodi imeli prostorsko uporaben kombi, ki v svojem podkožju skriva športno dušo. Pod motornim pokrovom bo enak motor kot v limuzinski različici RS, torej znani 1,8-litrski bencinski štirivaljnik s turbinskim polnilnikom, ki razvije 132 kW/180 KM. S tem motorjem octavia combi RS doseže najvišjo hitrost 231 kilometrov na uro, za pospeševanje od 0 do 100 kilometrov na uro pa potrebuje natanko 8 sekund. Tovarna ob-

ljublja povprečno porabo 8 litrov bencina na 100 prevoženih kilometrov.

Seveda avtomobil poleg močnega motorja premore tudi atraktiven videz. Na kolesa so mu nataknilo aluminijasta platišča s 16-palčnimi gumami, zavorne čeljusti so obarvane zeleno, sprednji odbijač ima integriran stabilizator zraka, poudarjen zračni stabilizator pa je tudi na prtljažnih vratih. Octavia combi RS ima neokrnjeno prtljažno prostornino, ki sprejme 550 litrov prtljage ali tovora. Notranost se ponaša s športnimi prednjima sedežema, ki sta odeta v usnje kombinirano s srebrno sivo tkanino, v usnje je obleden tudi volanski obroč, stopalke so izdelane iz nerjavečega jekla in merilniki imajo posebno grafiko. Avtomobil je na voljo samo v štirih barvah, v svetlo redeči, srebrni, črni in limonino rumeni.

Druga Škodina novost za prihajajoče modelno leto je nov 1,2-litrski bencinski motor za fabio. Gre za vrstni trivaljni pogonski stroj z oznako HTP (High Torque performance), ki razvije 40 kW/55 KM pri 4750 vrtljajih in navor 106 nm pri 3000 vrtljajih. Fabio požene do najvišje hitrosti 150 kilometrov na uro, medtem ko povprečna poraba bencina znaša 5,9 litra na 100 kilometrov. Motorni novinec je plod Škodinega lastnega razvoja in proizvodnje, na voljo pa bo tudi za pogon drugih avtomobilov v okviru Volkswagrove skupine.

Poleg novega motorja je tovarna za fabio začela ponujati še nekaj novosti pri dodatni opremlitvi, na primer ksenonske žaromete, parkirno asistenco, in navigacijski sistem.

Matjaž Gregorič, foto: Škoda Auto

Ford se z "Baby Transitom" vmešava med male dostavnike

Prostor za tovor ali udobje

Mali dostavniki, ki služijo prevozu tovora in so hkrati namenjeni tudi prostorsko udobnemu potovanju so vse bolj priljubljeni. Ta križani avtomobilski razred je zvalil tudi Forda, ki se bo v bitki preizkusil z novim vozilom connect, štrene pa bo poizkusil zmešati predvsem francoskim in italijanskemu tekmeču.

Pravzaprav connect predstavlja dva avtomobila v enem, pod oznako transit connect je nastala

no dolgo medosje (2,7 oziroma 2,9 metra). Osnovna tovarna različica sprejme do 3,4 kubičnega

Pogonu bo na začetku namenjen Fordov 1,8-litrski turbodizelski motor z drugo generacijo neposrednega vbrizga goriva po skupnem vodu. Štirivaljnik z oznako TDCi razvije 66 kW/90 KM (enak se vrsti tudi v modelu focus) in slovi po dobrih zmogljivostih in skromnosti pri porabi goriva.

različica z zaprtim tovarnim prostorom, tourneo connect pa je potniška izvedba z zastekljenim zadnjim delom kabine in sedeži. Na pogled je vozilo s karoserijskimi potezami v Fordovem slogu new edge sodobne in prijetne zunanosti, sicer pa temelji na mehaniki nove fieste z ustreznimi prilagoditvami podvozja. Ford bo ponudil dve različni dolžini (4,3 in 4,5 metra), ki bosta imeli tudi različ-

metra tovora, ki lahko tehta 825 kilogramov. Turneo connect, ki ima široka bočna drsna vrata na obeh bokih, v zadnjem delu potniške kabine pa je tretjinsko deljiva sedežna klop, za katero ostaja še dovolj prostora za prtljago. Tovarna obljublja veliko serijsko vgrajenih varnostnih elementov in opremo, ki bo potnikom zagotavljala udobje, kakršnega ponujajo bolj čistokrvni avtomobili.

Kakšni bodo drugi motorji, še ni znano. Transit connect in tourneo connect bosta nastajala v Fordovi tovarni v turškem Izmiru. Prodaja bo na večini evropskih trgov, vključno s slovenskim stekla v začetku prihodnjega leta.

M.G., foto: Ford

Jeseni bo na ceste zapeljal luksuzno opremljen križar BMW R 1200 LC

Bavarec z ameriškim kičem

Po vzoru ameriškega Harleyja Davidsona so tudi v BMW oblekli svojo križarko v aerodinamične oklepe, novinec pa je namenjen predvsem kupcem na drugi strani Atlantika.

Križarja R 1200 C so pri BMW-ju v petih letih vnovčili več kot 31.000-krat. Križarska zgodba se sedaj nadaljuje z novim R 1200 CL, ki je po vzoru najbližjih tekmecev z oznako harley davidson, kawasaki in yamaha prestižna izvedenka cruiserja z aerodinamičnim oklepom, visokim vetrobranskim steklom in obilico sedežnega udobja.

V Münchnu so ga zasnovali predvsem za ameriški trg, kjer gre do tovrstni motocikli najboljše v denar. Zato novinec tudi deluje zelo ameriško zajetno, predvsem prednja maska, ki deluje kar malce strašljivo. V njo so vgrajeni štirje ločeni žarometi, srednja sta

postavljena navpično. Nad masko se vzpenja visoko in široko vetrobransko steklo, ki naj bi odlično ščitilo voznika in sopotnika pred vetrom. Med potovalne lastnosti R 1200 CL lahko štejemo tudi tri serijske kovčke, široka počivališča za noge, razkošna sedeža z naslonom in bogat spisek serijske in dodatne opreme. Med slednji sodi tudi zavorni ABS, potovalni računalnik, greje sedežev, Radio s CD izmenjevalnikom, ... Manj potovalna je posoda za gorivo, ki sprejme le 17,5 litra goriva. Tehnični del označuje že znana hišna tehnika s sistemom vzmetenja in vpetja prednjega kolesa telelever, 1,2-litrski bokserski

dvovaljnik iz modela R 1200 C z 61 konjskimi močmi in bogatim navorom, kolutne zavorne zadnje generacije EVO, kardanski prenos

moči in podobno. Novinca bodo premierno predstavili septembra na motociklističnem salonu v Münchnu.

Miloš Milač

C3

BERLINGO Furgon 1,4
1.850.000 SIT (z DDV)
LEASING - poslovni najem

LE ŠE V AVGUSTU!
Posebna ugodnost
ob nakupu
avtomobila.

Vozila na zalogi!

XSARA EXCLUSIVE 110 KM z vso dodatno opremo
že za 2.929.000 SIT

BERLINGO SUN s klimo - 2.990.000 SIT + 300 l goriva

C5 Hdi - 4.524.000 SIT

Avtohiša Kranj
Pot za Krajem 38, 4000,
Kranj - Labore, tel.: 04/201 59 50
A1, d.d., Vodovodna 93, Ljubljana, p.e. Kranj

Tudi za
vas imamo
rešitev

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 10 °C do 24 °C	od 12 °C do 27 °C	od 13 °C do 26 °C

Danes, v torek, sredo in četrtek bo prevladovalo sončno vreme, le občasno bo zmerno oblačno.

Slovenske kače in kačice

Nekaterim ljube, drugim vzbujajoče strah, stud in odpor. V Sloveniji živi enajst vrst kač in le tri so resnično strupene: navadni gad, laški gad in modras, polstrupena je mačjeoka, ostale pa niso nevarne, a se jih vseeno bojimo. A na svetu je vselej dovolj prostora za vse. Ognimo se jim in pojdimo svojo pot.

Gož izpod Jošta

V Prirodoslovnem muzeju v Ljubljani je že nekaj mesecev na ogled zanimiva razstava živih kač, vseh, kar jih prebiva v Sloveniji. Pobuda za postavitev je

nastala s strani naravoslovcev, ki so opazili velik upad števila kač, saj so se ljudje vse preveč objestno znašali nad njimi. Največji vzrok je strah, zato so razstavi

dali naslov **Kače - zakaj se jih bojimo???** Staša Tome, ki je za to priložnost napisala tudi katalog s predstavitvijo vseh kač, njihovih posebnosti in z nasveti o pravilnem reagiranju ob srečanju, ugotavlja, da odgovor na to vprašanje

razmeroma kratko in čokato telo od 50 do 70 cm, nikoli niso večje od 1 metra, zelo kratek rep, značilen cikcakast vzorec na hrbtu, pri modrasu rožiček na vrhu gobca in rdeč spodnji del repa. Tako strupene kot nestrupene kače so lahko popolnoma črne,

Mačjeoka je polstrupena kača, ki pa človeku ni nevarna.

nekatero nestrupeno kačo pa imajo temen vzorec, ki ga ljudje pogosto zamenjajo za značilni "cikcak" strupenjač. Barva in hrbtni vzorec sta lahko pri naših strupenjačah zelo raznolika.

Belica je v Sloveniji zelo redka.

Je ena najredkejših kač in živi v Istri. Zobni strup ima globoko v ustni votlini, zato za človeka ni nevarna. Smokulja, navadni gož, progasti gož, črnica, belica, belouška in kobranka so človeku popolnoma nenevarne. Zanje je značilno vitko telo, dolg rep, okrogla zenica, oko se dotika nadsternih ploščic, glava je pokrita z devetimi velikimi, značilno razporejenimi ploščicami. Strupa v ustih nimata navadni in progasti gož, ostale vrste izločajo strup

skozi drobne kanalčke v nebu ali pa je strupnik v ustni votlini nameščen deleč zadaj. Ljudem niso nevarne, saj jim strup služi le za omamljanje in lažjo prebavo plena. Če jih torej srečate v gorah ali na morju, jih obidite in pustite pri miru, da jim ne zmešate glave. Tudi one se bojijo za svoje življenje.

Katja Dolenc, foto: Gorazd Kavčič, J. Gregori, M. Vogrin, B. Marčeta, D. Tome

Nevarna cesta

Cesto med Tržičem in Dolino ter Jelendolom je cestarjem uspelo zasilno usposobiti za promet. Nevaren plaz, ki je sredi klanca odnesel precejšen del ceste, se je ustavil. Nevaren prepad so zavarovali z zaščitno ograjo. Poškodovana cesta ovira normalen promet na sicer zelo prometni cesti do Jelendola in planin pod Velikim vrhom in Kladvom. J.K., Foto: Gorazd Kavčič

Kobranka živi ob rekah, potokih in ribnikih po vsej Sloveniji.

ni preprost. Vsak naj vpraša samega sebe. Ozavestite svoje občutke in misli, ob priložnosti pa stopite v živalski vrt, kjer vsako leto priredijo odprte dneve s predstavitvijo živali in med drugim jo lahko tudi pobožate. Svet in življenje je raznoliko, kače so le del narave. Poznavalci zagotavljajo, da niso prav nič hudobne, zahrbtne in sluzaste. So člen v verigi, brez katerega se ta pretrga, posledice za naše okolje pa so nepredvidljive in lahko celo usodne. Staša Tome vam zato svetuje, da spoznate naše kače, njihove navade in posebnosti. Naučite se ločevati med strupenjačami in človeku nenevarnimi kačami. Vključite se v akcijo zbiranja podatkov o razširjenosti plazilcev.

V Sloveniji živijo tri vrste strupenih kač: navadni gad, laški gad in modras. Odraslo strupenjačo lahko prepoznamo že od daleč po enem ali več znakih:

Mačjeoka po mnogih lastnostih spominja na strupene kače, vendar je od njih ni težko ločiti. Je majhna, komaj preseže pol metra in glava je ostro ločena od trupa.

Novorojenčki

V preteklem tednu je bilo v obeh gorenjskih porodnišnicah 39 rojstev, in sicer v Kranju 28 in na Jesenicah 11.

V kranjski porodnišnici je na svet prišlo 28 novorojenčkov, od tega 14 deklic in 14 dečkov. Na prvem tehtanju je bil najtežji deček, ki je tehtal 4.560 gramov, najlažji pa je bil prav tako deček s 2.360 grami.

V jeseniški porodnišnici je prvič na ves glas zajokalo 11 otročičkov, od tega 4 deklice in 7 dečkov. Kazalec na tehtnici je 3.820 gramov pokazal najtežji deklica, 1.820 gramov pa najlažjemu dečku.

Pritožbe na maturo

Kandidati, ki so v spomladanskem izpitnem roku opravljali maturitetne izpite (42.282), so bili 15. julija 2002 seznanjeni z rezultati.

V predpisanem tridnevem roku po razglasitvi rezultatov se je 158 (lani 220) kandidatov direktno pritožilo na izpitno(e) oceno(e), 711 (lani 973) pa jih je zahtevalo vpogled v izpitno dokumentacijo pri posameznem ali pri več predmetih. Do sedaj je 609 (lani v tem času 800) kandidatov vložilo pritožbo na oceno pri 922 (lani v tem času 1.282) izpiti, kar predstavlja 2,18 (lani v tem času 2,7) odstotka vseh izpiti izvedenih v spomladanskem roku mature.

Republiška maturitetna komisija (RMK) je na prvi pritožbeni seji, v petek, 9. avgusta 2002, obravnavala pritožbe 380 kandidatov, ki so ugovarjali ocenam pri 582 izpiti. Na podlagi izvedenskih mnenj se je 83 kandidatov pri 88 izpiti ocena izboljšala, od teh je 12 kandidatov takšnih, ki so po uspešno rešeni pritožbi maturo opravili. Ostali kandidati v pritožbenem postopku niso bili uspešni. Republiška maturitetna komisija bo 380 kandidatov poslala obvestila o uspehu oziroma neuspehu njihove pritožbe danes, 12. avgusta 2002.

Za reševanje pritožb je predpisan 60-dnevni rok. Na Državnem izpitnem centru in v RMK se bomo potrudili, da bi tudi ostale kandidate, ki so se pritožili, o uspehu oziroma neuspehu pritožbe seznanili pred začetkom pisnih izpiti v jesenskem izpitnem roku mature (29. avgust 2002). Državni izpitni center bo podal naslednje sporočilo za javnost po drugi pritožbeni seji RMK, ki bo predvidoma 22. avgusta 2002.

Mag. Darko Zupanc, direktor Državnega izpitnega centra

LOTO

IZZREBANE ŠTEVILKE
32. KROGA
z dne 11. 8. 2002
03, 04, 07, 14, 29, 30, 31 in
dodatna 19

Izrebrana LOTKO številka:
023962

V 33. krogu LOTA
je za SEMMICO predvideni
sklad 64 milijonov SIT

za dobitke LOTKO
pa 6 milijonov SIT

Vabilo v Stari Log

Občina Kočevje in Odbor za izvedbo spominke slovesnosti ob 60-letnici tragičnih dogodkov v Roški ofenzivi, za obnovo pokopališča ter postavitev spominke plošče Miranu Jarcu ter Društvo za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu vabijo na spominke slovesnost, ki bo v soboto, 17. avgusta 2002, v Starem Logu. Ob 10. uri bo na pokopališču v Starem Logu odkritje spomenika pesniku Miranu Jarcu in obnovejenega pokopališča padlim borcem, ob 11. uri pa bo na prostoru ob Žagi Stari Log osrednja prireditel. Slavnostni govornik bo akademik Ciril Zlobec.

KRANJČANKA

Za vas beležimo čas!

Danes izšla Kranjčanka

Brezplačno za
občanke in občane
Mestne občine Kranj